

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Torsdag 26. april 2018 holdt kontrollutvalget møte i Gjøvik rådhus fra kl. 0830 – 1500.

Som medlemmer møtte:

Roar Løken Lunder, leder (H)

Thomas Longva (V)

Hans Olav Lahlum (Sv)

Jorun A. Lilleeng (Ap)

Følgende medlem hadde meldt forfall:

Undis Scheslien, nestleder (Sp)

Følgende varamedlem møtte:

Ole Klundby (Sp)

Ellers møtte:

Fra administrasjonen: Rådmann Magnus Mathisen, økonomisjef Jan Ove Moen og regnskapssjef Stein Tore Hagen (alle deltok under andre del av sak 19).

Fra Innlandet Revisjon IKS: Oppdragsansvarlig forvaltingsrevisor Ingebjørg Dybdal og utøvende revisor Bjørn Gustavsen (begge deltok under sak 19).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Kommunestyret v/ordfører, kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer, rådmannen, Innlandet Revisjon IKS, Oppland Arbeiderblad og Gjøviks Blad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0830 med Roar Løken Lunder som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 16/2018

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 19.03.2018

Vedtak, enstemmig:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 19.03.2018 godkjennes.

SAK NR. 17/2018

**HENVENDELSE TIL KONTROLLUTVALGET VEDR.
EIENDOMSSAK**

Fra behandlingen:

Med bakgrunn i påstand fra avsender av henvendelsen ble spørsmålet om utvalgsleders habilitet tatt opp til diskusjon. Kontrollutvalget vurderte spørsmålet opp mot forvaltningslovens § 6 annet ledd, dvs. om «andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet». Kontrollutvalget (bestående av fire medlemmer)

besluttet enstemmig at det ikke forelå grunnlag for inhabilitet. Utvalgsleder fratradte under behandlingen av inhabilitetsspørsmålet. Møtet ble enstemmig besluttet lukket i forbindelse med behandlingen av saken, jf. kommunelovens § 31, jf. offentlighetslovens § 13.

Vedtak, enstemmig:

1. Kontrollutvalget viser til Jordskifterettens dom i saken den 14.11.2013 og til kontrollutvalgets behandling av saken i sitt møte den 14.04.2016.
2. Kontrollutvalget kan ikke se at det fremkommer nye opplysninger og prioriterer derfor ikke videre undersøkelser i saken.

SAK NR. 18/2018

**PLANLEGGING AV FELLESMØTE –
KONTROLLUTVALGENE I GJØVIKREGIONEN**

Vedtak, enstemmig:

Foreløpig plan for fellesmøte mellom kontrollutvalgene i Gjøvikregionen tas til orientering.

SAK NR. 19/2018

**ÅRSREGNSKAP 2017 FOR GJØVIK KOMMUNE
– KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE**

Fra behandlingen:

Under første del av saken, oppsummerte revisor/Innlandet Revisjon IKS revisjonsarbeidet og presenterte revisjonsberetningen (delt ut i møtet). Fra Innlandet Revisjon IKS deltok oppdragsansvarlig revisor Ingebjørg Dybdal og utøvende revisor Bjørn Gustavsen.

Under andre del av saken, presenterte rådmann Magnus Mathisen, økonomisjef Jan Ove Moen og regnskapssjef Stein Tore Hagen årsregnskap og årsrapport med fokus på kommunens resultat og økonomiske stilling, vesentlige regnskapsavgiftsmessige problemstillinger, vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap og internkontroll/styring på økonomiområdet.

Vedtak, enstemmig:

**KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL GJØVIK
KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2017**

Kontrollutvalget har behandlet Gjøvik kommunes årsregnskap for 2017. Sammen med årsregnskapet forelå revisjonsberetningen og rådmannens årsrapport for 2017.

Kontrollutvalget har basert sin uttalelse på en gjennomgang av de ovennevnte dokumentene og orienteringer fra kommunens revisor og administrasjonen ved rådmann, økonomisjef og regnskapssjef.

Kontrollutvalget har merket seg at revisjonsberetningen har en positiv totalkonklusjon, dvs. at revisor mener kommunens årsregnskap for 2017 er avlagt uten vesentlig feil.

Kontrollutvalget har følgende kommentarer til årsregnskap/årsrapport for 2017:

a) God budsjettdisiplin og økonomistyring:

Den ordinære driften (sektorenes/tjenesteområdenes resultater) har samlet et merforbruk på 22,8 millioner. Dette utgjør 1,4 % avvik i forhold til budsjett. Samlet sett indikerer dette god kontroll på økonomien innenfor de styrbare områdene av driften. Det største enkeltavviket var en merutgift knyttet til opparbeidelse av tomt på Skjerven som regnskapsmessig måtte utgiftsføres i driftsregnskapet (19,9 millioner).

b) Kommunens økonomiske situasjon – God finansiell stilling og god handlefrihet

Kontrollutvalget begrunner dette med:

- Positivt netto driftsresultat – 75,1 millioner kroner.
Dette utgjør 3,1 % av brutto driftsinntekter. Dette er godt over Fylkesmannens anbefalte nivå på minimum 1,75 %.
- Moderat lånegjeld:
Kommunens langsiktige lånegjeld utgjør 57,2 % av brutto driftsutgifter, noe som er betydelig lavere enn sammenlignbare kommuner i kostragruppe 13 som har 85,2 %. Fylkesmannens anbefalte nivå er maks 75 %.
- God likviditet.
Her kan nevnes at kommunen pr. 31.12.2017 har 191 millioner ubrukte lånemidler (lån tatt opp til investeringer som ennå ikke er brukt) som er en del av likviditetsbeholdningen. Også sett bort fra ubrukte lånemidler har kommunen brukbar likviditet.
- Bra andel frie midler/disposisjonsfond.
Kommunen har pr. 31.12.2017 ca. 379 millioner på disposisjonsfond, en økning på ca. 74 millioner fra 2016. Mye av midlene i disposisjonsfondet er bundet opp gjennom vedtak i kommunestyret.
NB! Disposisjonsfondet er ikke stort nok til å dekke både øremerke bindinger og økonomiske risiko knyttet til utsatt kostnadsføring av pensjon (premieavvik kr. 156 millioner) og risiko knyttet til finansforvaltningen (beregnet bufferfond ca. 75 millioner).

c) Kommunens finansforvaltning – omfang, avkastning og bufferfond:

Kommunen har pr. 31.12.2017 totalt ca. 1 088 millioner kroner til forvaltning (langsiktig forvaltet finansportefølje). Avkastningen i 2017 var 4,6 %, dvs. godt over målet i finansreglementet om å skape en meravkastning på 0,5 % - 1 % ut over gjennomsnittlig lånerente som i 2017 var på 2,0 %.

For å møte usikkerheten i finansmarkedene har kommunen et bufferfond som skal håndtere svingninger uten at det får

konsekvenser for kommunes drift og tjenesteproduksjon. Pr. 31.12.2017 er det avsatt ca. 50 millioner til bufferfond. Dette er under beregnet størrelse på bufferfondet på ca. 75 millioner.

d) Pensjon og regnskapsføring:

Kontrollutvalget ønsker å gjøre særskilt oppmerksom på følgende:

- **Utsatt kostnadsføring – kr. 156 millioner (balanseført premieavvik)**

Kommunen har valgt å skyve pensjonskostnader foran seg, slik lovverket gir anledning til, og slik svært mange kommuner gjør. Den utsatte kostnadsføringen (omtalt som premieavvik i balansen) utgjør pr. 31.12.2017 ca. 156 millioner. Dette vil komme til belastning i fremtidige regnskaper.

Kommunen har pr. 31/12-17 avsatt kr. 29,8 millioner (øremerket disposisjonsfond) til å møte disse utgiftene. Dette fungerer som en delvis buffer for den fremtidige kostnadsføringen.

- **Netto pensjonsforpliktelse/gjeld i balansen – kr. 500 millioner**

Bokførte pensjonsmidler (eiendel) i balansen utgjør ca. 2,3 milliarder, mens beregnede pensjonsforpliktelser (gjeld) i balansen utgjør ca. 2,8 milliarder. Differansen er ca. 500 millioner i netto pensjonsforpliktelse (langsiktig gjeld).

Kontrollutvalget oppfatter det slik at netto pensjonsforpliktelse i stor grad skyldes AFP-ordningen (kun delvis forsikret ordning) og beregningstekniske forhold. Det betyr at den bokførte forpliktelsen ikke representerer en vesentlig bekymring når det gjelder kommuneøkonomien.

- **Vurdering av egen pensjonskasse**

Kontrollutvalget er informert om at etablering av egen pensjonskasse er en løsning som vil bli vurdert.

e) Selvkostfond – vann og avløp:

Bokført selvkostfond innenfor vann og avløp har stått nærmest urørt de siste 5 årene og at områdene har gått med «overskudd» 4 av de siste 5 årene.

Kontrollutvalget vil også i år påpeke at kommunens praksis på området ikke i tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementets retningslinjer for beregning av selvkost (H 3/14), der det legges til grunn at framføring av overskudd bør holdes innenfor et perspektiv på 3-5 år.

Administrasjonen har informert kontrollutvalget om at det er laget en investeringsplan på området for årene fremover. Kontrollutvalget forventer at investeringene vil bidra til å redusere fondene slik at departementets anbefaling vil bli etterlevd.

f) Selvkostberegning - Byggesak:

Kontrollutvalget er informert om at kommunens byggesaksgebyrer ligger godt under selvkost. Kontrollutvalget oppfordrer rådmannen til å synliggjøre beregningene på området sammen med øvrige selvkostområder i fremtidige årsregnskaper (note 18 i årsregnskapet for 2017).

g) Sykefravær:

Kontrollutvalget har merket seg at samlet sykefravær i 2017 var 9,4 %. Dette overstiger kommunens egen målsetting om maksimum 8,4 %.

Utover dette, og det som framgår av revisjonsberetningen til årsregnskapet, datert 15. april 2018, har kontrollutvalget ingen merknader til kommunens årsregnskap for 2017.

SAK NR. 20/2018

REFERATSAKER

Følgende saker ble referert:

1. Sykefraværet økte – ikke i nærheten av målet (artikkel i Kommunal Rapport 27.03.2018)
2. Saksfremlegg kommunestyrets sak 37/2018 Telemarksmodellen (møte den 22.03.2018)
3. Kommunalnytt nr. 1/2018 (fra regjeringen.no)
4. Diverse avisartikler
5. Neste møte: Tidspunkt/saksliste

Vedtaket, enstemmig:

Referatsakene tas til orientering.

Gjøvik, 26. april 2018.

_____
Roar Løken Lunder
leder

**RETT UTSKRIFT:
Gjøvik, 26. april 2018.**

_____
Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

